

Düzce tarım bülteni

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ YAYIN ORGANIDIR

ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

YIL : 2019 SAYI : 20 EKİM - KASIM - ARALIK

T.C. DÜZCE VALİLİĞİ
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

**Arı Zehiri Çalıştayı
Düzenlendi**

**Düzce 2. Kabak ve Kestane
Şenliği Düzenlendi**

**Düzce'de Özel Eğitimli Öğrenciler
Tarımla Buluşuyor**

Okul Çalışanlarına Hijyen Eğitimi

T.C. DÜZCE VALİLİĞİ

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Yayın Organıdır.
Yıl: 5 - Sayı: 20 / Ekim - Kasım - Aralık

İL TARIM VE ORMAN
MÜDÜRLÜĞÜ ADINA SAHİBİ
Necdet ÇİÇEK (İl Müdürü V.)

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Burcu ŞENER (Koord. ve Tar. Ver. Şb. Md.)

EDİTÖR
Haluk AYDIN (Ziraat Mühendisi)
Eser ANLIATAMER (Ziraat Mühendisi)

ADRES
Kültür Mah. 737. Sokak No: 11 - DÜZCE
Telefon: 0380 524 13 96 - Fax: 0380 524 13 97
Dergi - Grafik & Tasarım / Selçuk KARABULUT

Basım Yeri: **ÇEKA OFSET MATBAACILIK - DÜZCE**

ÇEKA
OFSET ve MATBAACILIK
Camilekin Mah., Nemdar Sk. No:12 - DÜZCE
Tel: 0380 524 13 96 - 514 48 80 - 514 48 89 Fax: 0380 524 13 97
e-mail: cekamatbaa@hotmail.com • Erişim No: 01/35290

İçindekiler

Kaynaşlı İlçesinde İyi Tarım Uygulamaları	2
Arı Zehri Çalıştayı Düzenlendi	3
Düzce'de Özel Eğitimli Öğrenciler Tarımla Buluşuyor	4
Gıda Denetim Seferberliği Başlatıldı	5
Dünya Gıda Günü Kutlandı	6
Okul Çalışanlarına Hijyen Eğitimi	7
Gıda Etiketleme Konusunda Esnaf Eğitiliyor	8
Uzman Ellere 100 Bin TL Destek	9
Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliği Düzenlendi	10-11
Organik Gübrenizi Kendiniz Üretin	12-13
Halk Elinde Manda Islahı Projesi Toplantısı Yapıldı	14
Düzce'de Çeltik Hasadı	15
Yem Bitkileri Üretimi (Makale)	16-17
Sunî Tohumlama ve Döl Verimliliğinin Önemi (Makale)	18-19

KAYNAŞLI İLÇESİNDE İYİ TARIM UYGULAMALARI

Bakanlığımızın “İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi” kapsamında Ülkemizde 40 ilde uygulanan proje ilimizde Kaynaşlı İlçesi’nde 35 Üreticiye Uygulandı. İyi Tarım Uygulamaları Desteklemelerinden bu güne kadar Düzce genelinde 2.102.524 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. 2019 yılına ait İyi Tarım Destekleme ödemeleri 2020 yılında ödenecek olup, bu projeye dâhil olan 35 çiftçimize ek ilave olarak 52.318,1 TL destekleme ödemesi yapılacaktır.

Bu kapsamda projeye dâhil olan çiftçilerimize Kaynaşlı İlçesi Çatalçam Köyünde sertifika dağıtım töreni yapıldı. Sertifika dağıtım törenine Düzce İl Tarım Orman Müdür V. Necdet ÇİÇEK, İl Müdür Yardımcısı V. Hüseyin DİKMEN, Kaynaşlı İlçe Müdürü Özgür KİBAR, Kaynaşlı Ziraat Odası Meclis Kurulu Başkanı Mustafa ÇİLLİOĞLU, Kaynaşlı Ziraat Odası Genel Sekreteri Eyüp AYDIN, Tarım Danışmanı Ahmet YAVUZ, çiftçilerimiz ve proje sorumlusu teknik personellerimiz katıldı.

Düzce İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet ÇİÇEK ‘in sertifika dağıtım töreninde yaptığı açıklamada “Bu projeyi bu yıl uygulamaya başladık. Kaynaşlı İlçemizin Çatalçam ve Çakırsayvan Köylerinde 35 üreticimizle 1046 dekar alanda İyi Tarım Uygulamaları projesini yürüttük. Projeyi çiftçilerimizin benimsemiş olması ve Projeye dâhil olmak isteyen yeni çiftçilerimizin olması bizi sevindirdi. Gelecek yıl içinde proje teklifimizi Bakanlığımıza sunduk. Kabulü halinde bu çalışmalarımıza hep birlikte devam edeceğiz.” dedi. Tören çiftçilerin sertifikalarının dağıtılması ile sona erdi.

ARI ZEHİRİ ÇALIŞTAYI DÜZENLENDİ

Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığı, Düzce Üniversitesi, Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği, çeşitli kuruluşlar ve arı yetiştiricilerin katılımıyla Düzce Üniversitesi cumhuriyet konferans salonunda Arı Zehiri Çalıştayı ve Arı Zehiri Üretim Kursu gerçekleştirildi. Çalıştay'a Düzce Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İdris ŞAHİN, Düzce İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İl Müdürü V. Necdet ÇİÇEK, Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü Kanatlı ve Küçük Evciller Daire Başkanlığı Şube Müdürü Melda KÖKSAL, Sağlık Bakanlığı Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Daire Başkanlığı Sağlık Uzmanı Cihat Çelebi, çeşitli üniversitelerden akademisyenler, Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği Başkanı Ziya ŞAHİN, illerden gelen Arı Yetiştiricileri Birlik Başkanları, çok sayıda vatandaş ve arıcı katıldı. Çalıştay açılışında Bakanlığımız adına konuşma yapan Hayvancılık Genel Müdürlüğü Kanatlı ve Küçük Evciller Daire Başkanlığı Şube Müdürü Melda KÖKSAL; " Ülkemiz arı ırkları bakımından dünyada önemli bir gen merkezi olarak bulunmaktadır. Bakanlığımız uhdesinde Üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve TÜBİTAK ile işbirliği yapmaktayız. Apiterapi ürünlerinden olan arı zehiri uygulamaları Sağlık Bakanlığının izni ile kurulan apiterapi merkezlerinin artışı üretim noktasında arı yetiştiricileri için sevindirici bir durumdur. Bakanlığımız arıcılarımıza ana arı, arılı kovan, alet ekipman ve güneş enerjisi sistemleri için desteklemeler vermekteyiz. Aynı zamanda 2008 yılından itibaren arıcılık kayıt sistemi devreye girerek tüm arıcılarımız kayıt altına alınmıştır. Arıcılarımıza vereceğimiz eğitimler ile hedeflerimiz arasında kovan başına arı ürünleri verimlerinin arttırılması bulunmaktadır." ifadelerinde bulundu.

Arı zehiri olarak bilinen ve son dönemde pek çok rahatsızlığa iyi geldiği çalışmalar ile ortaya koyulmuş olan arıcılık ürünü uygun bir teknikle arılardan toplanıp insanlığa yararlı olacak bir şekilde kullanılabilir. Arı zehiri üretimi ile, arıcılıkta üretim çeşitliliği ve bu ürünlerin kaliteli üretimleri hem üretici hem de tüketici yönünden önem arz etmektedir.

İlimizde arıcılık 674 adet arı yetiştiricisi, 60.000 adet koloni sayısı ve yıllık 540 ton bal üretimi bakımından ülkemiz arıcılığında önemli bir yer tutmaktadır. Bölge iklimi, coğrafik yapısı, bitkisel ürün çeşitliliği ve ekolojisi ile önemli bir arıcılık merkezidir. Aynı zamanda 3 adet toplam 9.000 ana arı kapasiteli ana arı üretimi yapan işletmeler bulunmaktadır. Arıcılıktaki temel ürünün bal olmasına karşın, bal üretimi yanında diğer arı ürünlerinin beraber üretimi arıcılığın karlılığını artırmaktadır.

Aynı zamanda İl Müdürlüğümüzün Düzce Üniversitesi ve Arı Yetiştirici Birliği ile ortaklaşa yürütmekte olduğu çalışmalar ve araştırmalar sonucunda ülkemizin gen kaynağı olduğu tespit edilen Yığılca arısının ayrı bir ekotip olduğu ortaya konulmuştur. Yığılca İlçemizdeki arı ekotipinin tescil çalışmalarına ve damızlık ana arı üretimine destek olmak amacıyla Müdürlüğümüz, Düzce Üniversitesi ve Düzce Arı Yetiştiricileri Birliği arasında protokol oluşturularak ana arı üretim ve ıslah projeleri uygulamaya konulmuştur. Islah Projesi uygulama arılığı Bakanlığımız yetkilileri ve Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği Başkanı Ziya ŞAHİN tarafından ziyaret edilmiş ve gerekli bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Yığılca arısının tescil edilmesi amacıyla öncelikle bölgesinde koruma altına alınması ve ıslah çalışmalarının yürütülmesi için Bakanlığımızca Yığılca ilçe merkezli 15 km yarıçaplı alan izole bölge olarak kabul edilmiş olup, bölgeye kovan girişine izin verilmemektedir.

DÜZCE'DE ÖZEL EĞİTİMLİ ÖĞRENCİLER TARIMLA BULUŞUYOR

Yeşil Düzce Özel Eğitim Uygulama Okulu bünyesinde bulunan sera ve açık alanda sonbahar sezonu için marul, soğan, maydanoz ve ıspanak yetiştiriciliği ile ilgili ekim faaliyeti gerçekleştirildi.

Okulun Müdüresi Dilek KAR'dan okul hakkında bilgi alan İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet ÇİÇEK yaptığı açıklamada "Yeşil Düzce Özel Eğitim Uygulama Okulu öğrencilerinin tarım ile buluşmasını sağlayacak uygulama alanları ve sera alanı ile ilgili bizden talep edilen; her türlü teknik desteği, girdi ve alet ekipman desteğini vermeye hazırız. Bugün burada tohum ekilişi ile başlayan uygulamalar daha sonra marul ve çilek fidesi dikimi ile devam edecektir. Okul yönetimi ile ileride ne gibi işbirliği yapabileceğimiz konusunda istişarelerde bulunduk. Bundan sonra okulda yapılacak olan Tarımsal faaliyetler için işbirliğimiz devam edecek." dedi.

Okul ziyareti ile başlayan etkinlik uygulama alanında öğrencilerle gerçekleştirilen tohum ekilişi ile sona ermiştir. Etkinliğe Yeşil Düzce Özel Eğitim Uygulama Okulu öğretmen ve öğrencileri ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü teknik personelleri katılmışlardır.

GIDA DENETİM SEFERBERLİĞİ BAŞLATILDI

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından başlatılan “Denetim Seferberliği” kapsamında bir hafta boyunca ürün bazlı gıda kontrolleri gerçekleştirilecektir.

Düzce’de seferberlik kapsamında İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet ÇİÇEK’in de katılımıyla et ve süt ürünleri üretim yerlerinde denetim gerçekleştirildi.

Ürün bazlı gıda denetimi hakkında açıklama yapan İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet Çiçek; “2018’de toplam 5 bin 991 gıda denetimi gerçekleştirilmiştir. 2019’da ise şimdiye kadar 6 bin 385 gıda denetimi yapılmıştır. Ayrıca her yıl yaklaşık bin adet numune alınmaktadır. Aynı zamanda her yıl Alo 174 Gıda hattına yapılan yaklaşık 200 ihbar ve şikâyet sonuçlandırılmaktadır. Bakanlığımızın talimatı ile ülke genelinde denetim seferberliği başlatılmış olup ilimizde görevli 27 kontrol görevlisinin tamamı ile bu seferberliğe katılım sağlanmaktadır. İlimizde mevcut 4724 gıda işletmesinde, halk sağlığının korunması ve gıda güvenilirliğinin temini için denetimler yoğun bir şekilde, risk öncelikli ve sektörel bazlı olarak devam edecektir.” dedi.

DÜNYA GIDA GÜNÜ KUTLANDI

Birleşmiş Milletler(BM) Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'nın 16 Ekim 1945 yılında İtalya'nın başkenti Roma'da kurulması nedeni ile 1979 yılından itibaren BM üyesi 150 ülkede 16 Ekim tarihi "Dünya Gıda Günü" olarak kutlanmaktadır. Gıda gününün amacı; kamuoyunun ve yetkililerin, gıda ile ilgili; üretim, beslenme, gıda güvenliği, açlık ve yoksulluk gibi hayati konulara dikkatlerini çekmektir. FAO, her yıl gıda ile ilgili önemli gördüğü bir konuyu dünya gıda günü teması olarak belirler ve kutlamalar bu konuda yoğunlaşır. 2019 Yılı Dünya Gıda Günü'nün Bu Yılkı Teması; "SAĞLIKLI BESLENME ile AÇLIĞA SON VERİLMİŞ BİR DÜNYA" olarak belirlenmiştir.

Bugün dünya nüfusu yaklaşık 7,31 milyar olup, 2050 yılında 9,6 milyar olacağı tahmin edilmektedir. Dünya nüfusunun 2,1 milyarı (%29) YOKSUL (kendi imkânları ile yeterli ve dengeli beslenemeyen) ve 820 milyonu(1/9) AÇ yatağa girmekte olup, her yıl açlık, yetersiz beslenme, savaş vb. nedenler ile 5 yaşın altındaki 11 milyon çocuk hayatını kaybetmektedir. Bu yoksul insanların %80'ni (1,680 milyar insan); gıdanın hammaddeyi tarım ve doğal kaynaklardan (hayvancılık, balıkçılık, ormancılık vb.)geçinen kırsal alanlarda yaşamakta iken; açlık ve yoksulluk, zayıf hükümetlerin önleyemediği iç çatışma ve sağlayamadığı can

güvenliği ile iklim değişikliği ve doğal afetler (sel, toprak kayması/erozyon, kuraklık vb. nedenler ile ürün kaybı)sonucu; 763 milyonu; iş ümidi ve can güvenliği kaygısı ile ülkeleri içindeki şehir varoşlarına; 244 milyonu ise diğer ülkelere olmak üzere toplam 1 milyarı aşkın insan en iyi bildikleri gıdanın kaynağı çiftçilik faaliyetini bırakarak göç etmekte mülteci veya sığınmacı olarak yardıma muhtaç halde yaşamaya çalışmaktadır.

Aslında dünyanın gıda üretim potansiyeli tüm insanlara yetebilecek kadar olmasına rağmen, gıda israfı (%33) ile adil olmayan dağıtım ve tüketim sistemi, sorunun en önemli parçalarından birini oluşturmaktadır. Dünya gıda kaynaklarını doyumsuz bir şekilde tüketen ve KÖTÜ BESLENEN yaklaşık 2 milyar kişilik belli zümreler de; aşırı beslenme/ obeziteden nedeni ile kalp, şeker hastalığı vb. tedavileri için ilaveten 2 trilyon dolar sağlık gideri harcanmaktadır. Gıda israfı %25 azaltılabilirliği takdirde; gıda fiyatlarındaki aşırı artış azalacak ve herkese yetecek kadar gıda temini mümkün olabilecektir.

Bu doğrultuda FAO; yaklaşık 193 ülke hükümetleri, ilgili kuruluş, şirket ve bireyler ile işbirliği yaparak; açlık ve yoksulluğun azaltılması için; özellikle doğal dengenin ve kaynakların korunması, iklim değişikliği nedenlerinin belirlenmesi ve önlemlerin alınması, çevrenin, hava ve suyun kirletilmemesi ve korunması, sürdürülebilir tarımsal/gıda üretimi için sektörün modern araç ve gereçler ile donatılması, hastalıklara dayanıklı yüksek kalite ve verimli bitkisel tohum ve hayvan ırklarının kullanımı, özellikle kırsalda yaşayan ve çiftçiliği en iyi bilen kadın ve gençlerin eğitimi ve kredi imkânlarının artırılması, gıda işleme ve muhafaza ile pazara ulaşım imkânlarının sağlanması neticesinde İŞ, GELİR VE GELECEK KAYGISININ VE GÖÇÜN ÖNLEMESİ konularında politikalar geliştirilmekte uygulama yolları aranmaktadır. Düzce İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet Çiçek konu ile ilgili yaptığı açıklamada; 16 Ekim Dünya Gıda Günü dolayısı ile ilimiz Merkez ve İlçelerdeki ortaokul öğrencilerine konu ile ilgili sunum yapıldığını ve asılan afişlerle konunun halkın dikkatine sunulduğunu belirterek; açlığın olmadığı bir dünya temennisinde bulunarak herkesin gıda gününü kutladı.

OKUL ÇALIŞANLARINA HİJYEN EĞİTİMİ

Düzce İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İl Milli Eğitim ve İl Sağlık Müdürlüğü iş birliği ile 30 Kasım 2019 tarihinde okul kantini ve yemekhanelerinde çalışan 294 personele "Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları" konulu hijyen eğitimi düzenlendi. Müdürlüğümüz Gıda Kontrol Görevlisi Aslıhan PEHLİVAN ve Mahmut TOKLU tarafından yapılan sunumlarda katılımcılara eğitim ve öğretim kurumlarındaki gıda işletmelerine ait özel hijyen gereklilikleri, personel hijyeni, işletme hijyeni, gıda maddelerinin depolama ve muhafazası, gıdaların hazırlanması ve işlenmesi, gıdanın servisi satışı ve tüketime sunumu, kantin çalışanlarının uyması gereken hijyen kuralları, gıdalarda bulunması muhtemel tehlikeler, gıdanın bozulması ve bozulma sebepleri, gıda kaynaklı enfeksiyon ve zehirlenmeler ile yasal mevzuat konularında bilgilendirme yapıldı.

GIDA ETİKETLEME KONUSUNDA ESNAF EĞİTİLİYOR

Tüketicileri satın aldıkları gıda konusunda en iyi şekilde bilgilendirmeyi amaçlayan; “Gıda Etiketleme ve Tüketiciliği Bilgilendirme Yönetmeliği” 26 Ocak 2017 tarihli Resmî Gazetede yayınlanmış olup, 31.12.2019 tarihinde uygulamaya girecektir. Bu doğrultuda;

Ülke genelinde gıda ile iştigal eden esnaf ve bağlı bulundukları meslek kuruluşlarına yönelik eğitimlere devam edilmektedir.

Konu ile ilgili açıklama yapan İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet Çiçek; “Halkımızın sağlığını korumak, güvenilir gıda temini konusunda denetimlere ara vermeden devam ediyoruz. Yılda yaklaşık 6 bin adet denetim ve bin adet numune alarak analiz ettiriyoruz. Gıdalar üzerinde bulunan zorunlu etiket bilgilerine besin öğeleri ve alerjen bilgileri de yeni yönetmelikle eklenmiştir” dedi.

UZMAN ELLERE 100 BİN TL DESTEK

Bakanlığımızın 17 Aralık 2019 tarih ve 30981 sayılı Resmi Gazetede Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında “Kırsal Kalkınmada Uzman Eller” projelerinin desteklenmesi hakkındaki Tebliğ (2019/61) yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Proje 2019-2020 yılı için pilot uygulama olarak Düzce, Amasya, İzmir ve Mardin illerinde uygulanacaktır. Proje Konuları arasında Hayvansal üretim, Bitkisel üretim, Su Ürünleri üretimi, Yöresel ürünler ile tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işleme, depolama ve paketlemesine yönelik projelere KDV hariç **100.000 TL**’ye kadar hibe desteği verilecektir.

Projeye Düzce’de ikamet eden veya ikamet etmeyi taahhüt eden tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri konularında yükseköğretim veya üniversite mezunları başvuruda bulunabilirler.

Ön Başvurular, 24.12.2019 tarihinde başlayıp 18.02.2020 tarihinde mesai bitiminde sona erecektir. Ön başvurular bakanlığın adresinden yapılacaktır. Ön başvuruyu yapanlar istenen belgeleri Düzce İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne şahsen teslim etmeleri gerekmektedir.

**KIRSALDA YAŞAMAYI TAAHHÜT
EDEN GENÇLERİN PROJELERİNE
100 BİN LİRA
HİBE DESTEĞİ VERİLECEK**

Kimler Yararlanabilir?
Tarım, hayvancılık ve gıda alanlarında eğitim veren meslek yüksekokulu veya üniversite mezunları,
hangi ilare Destek Verilecek?
İk etapta Amasya, Düzce, İzmir ve Mardin

Destek Verilecek Projeler

Hayvansal Projeler	Bitkisel Projeler
Su Ürünleri Projeleri	Yöresel Tarım Ürünleri Projeleri
Tıbbi Aromatik Bitkilerin Üretimi
Depolama - Paketlemesi Projeleri	

 T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIĞI

tarimormsan.gov.tr

DÜZCE 2. KABAK VE KESTANE ŞENLİĞİ DÜZENLENDİ

Düzce Valiliği, Düzce Belediyesi, Düzce Üniversitesi, Kent Konseyi Kadın Meclisi, Ziraat Odası İş birliği ve İl Müdürlüğümüzün destekleri ile "Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliği" 29 Kasım-01 Aralık 2019 tarihlerinde Düzce Belediyesi önünde gerçekleştirildi.

Düzce'nin verimli topraklarında yetişen Kestane Kabağı ve doğal bitki örtüsünün ürünü olan kestane için geleneksel hale getirilmek üzere düzenlenen Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliğine; Düzce Valisi Dr. Zülkif Dağlı, Düzce Milletvekili Fahri Çakır, Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, Düzce Belediye Başkan Yardımcısı Hüdaver Gösterişli, Düzce Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nigar Demircan Çakar, İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet Çiçek, Kent Konseyi Kadın Meclisi üyeleri, STK temsilcileri, kurum ve kuruluş temsilcileri ile vatandaşlar katıldı.

Düzce kabağı ve kestanesinin tanıtılmasının amaçlandığı Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliğine gelen misafirlere yaklaşık 3 ton kabak tatlısı ikram edildi. Şenlikte kabak gözlemesi ve kestane tatlısının yanı sıra bu iki üründen yapılan ve tatlılar, börekler, çorbalardan oluşan yaklaşık 100 çeşit yemek ikram edilerek kabaktan oyma figürler sergilendi.

Şenlikte, İl Müdürlüğümüze ait stantta, İl Müdürlüğümüzün girişimleriyle Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanlığına, ilimize özgü ürünlere yönelik yapılan başvurular neticesinde Coğrafi işaretli ürün olarak tescillenen ve başvuru aşamasında olan ürünler tanıtıldı.

Şenlik kapsamında İl Müdürlüğümüz standını ziyaret eden vatandaşlara, Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanlığına Coğrafi işaret tescili için başvurusu yapılan Düzce Kestanesi ve Düzce Kestane Kabağının tanıtımına yönelik lifletler ile Düzce Kestane Kabağı tohumu dağıtıldı.

Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliğinin açılışında açıklamalarda bulunan Düzce Valisi Dr. Zülkif Dağlı, "Kabaktan sonra Kestane konusunda da Düzce'nin önemli bir yeri var bunun belirlenmesi ve kesinleşmesi için, Düzce Kestanesi olarak anılmasına yönelik Türk Patent ve Marka Kurumuna başvurumuzu yaptık. İlimizin patentli ürünleri arasına inşallah kısa süre sonra katılacaktır."dedi.

Şenlik kapsamında değerlendirmede bulunan Düzce İl Tarım ve Orman Müdür V. Necdet Çiçek, "2018 TÜİK kayıtlarına göre ilimiz, kabak üretim miktarı açısından Ülke sıralamasında 3.sırada, kestane üretim miktarı açısından 14. sırada yer almaktadır. Düzce İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak ilimize özgü ürünlerin yayım çalışmalarına ve üretim miktarlarının arttırılmasına büyük önem vermekteyiz. Bu kapsamda, Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanlığına ilimize özgü ürünlerin coğrafi işaret tesciliyle ekonomik (Pazar) değerlerinin arttırılmasına yönelik başlatmış olduğumuz çalışmada 12 ürüne başvuru yapılmıştır. Yapılan başvurular neticesinde 5 ürünümüz coğrafi işaretli ürün olarak tescillenmiş olup, 7 ürünün değerlendirmeleri devam etmektedir" dedi.

Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliği, Kabak üreticileri arasında düzenlenen en büyük kabak yarışması ve ilkokul/ortaokul öğrencileri arasında düzenlenen resim yarışmalarıyla renkli görüntülere sahne oldu. En büyük kabak yarışmasında 39 kg ile Yenitaşköprü köyünden Şenol Yalçın birinci gelerek plaketini Düzce Valisi Dr. Zülkif Dağlı'dan aldı. 37,5 kg ile Karadere Hasanağa köyünden Fikret Algül ikinci, 31 kg ile Gölormanı köyünden Huriye Biriktir Çakır üçüncü oldu. Düzenlenen resim yarışmasında da dereceye girenlere ise bisiklet hediye edildi

Kabaktan yapılan tatlı ve tuzlu birbirinden lezzetli yemeklerin de yarıştığı 2. Düzce Kabağı ve Kestane Şenliği'nde yapılan yarışmada Tuzlu kategorisinde dereceye girenlerden; Kabaklı Kestaneli Sarmayla Nurten Bekoğlu birinci olurken, Kabak Yahnisiyle Hatice Kudal ikinci, Balkabağı Dolmasıyla Elveda Öztürk üçüncü oldu.

Tatlı kategorisinde ise; Eltiler Tatlısıyla Nuray Bekoğlu birinci olurken, Bardakta Kabaklı Tatlısıyla Sultan Kasapoğlu ikinci, Kabaklı Turta Püresiyle Zennure Yıldırım Davut üçüncü oldu.

Bu yıl ikincisi düzenlenen ve 3 gün süren "Düzce 2. Kabak ve Kestane Şenliği", ulusal yayın organları ile yerel basın tarafından yakından takip edilmiş olup, vatandaşların yoğun ilgisiyle tamamlanmıştır.

Organik gübrenizi kendiniz üretin

Evsel atıkların büyük bir kısmını organik mutfak atıkları ve ambalajlar oluşturuyor. Evsel atıklar genellikle çöpe atılıyor. Ancak organik atıklar yararlı organik gübre olarak değerlendirilebilir. Çöpe attığımız yığınlar halindeki organik atıklar çevre kirliliğine neden oldukları gibi çöp dağlarına da sebep oluyor. Çöp olarak gördüğümüz mutfak atıklarını çok basit bir yöntemle çiçeklerimiz için organik gübreye dönüştürmek mümkün.

Kimyasal gübre ve ilaçların kullanımının azaltılması, güvenilir gıda ve küresel ısınma gibi kavramlar artık günlük hayatta her an karşılaştığımız konular. Tüketim alışkanlıklarının arttığı dolayısıyla atıkların da arttığı büyükşehirde meyve sebze atıklarının çöp olmadığı fikri her geçen gün yaygınlaşıyor.

Özellikle sürdürülebilir yaşam kavramı ile mutfak atıkları, kağıt ve benzeri ambalajların değerlendirilerek organik gübreye dönüştürülmesi sağlanabilir. Evde, balkonda veya bahçede bunu gerçekleştirmek hem maliyetsiz hem de çok kolay. Mutfaktan çıkan bütün meyve ve sebze atıkları ve her türlü kağıt malzemeler nemli, havalandırılabilir koşullarda faydalı bir gübreye dönüştürülebilir.

EVDE NELER KOMPOSTLAMAZ?

- Yemek artıkları
- Et ve süt ürünleri,
- Plastik ve organik olmayan ürünler,
- Yağlı artıklar,
- Soğan, sarımsak gibi antibakteriyel ürünler.

EVDE KOMPOSTLAMA NASIL YAPILIR?

Evde çöpe atacağınız organik atıkları bir kova ya da varil gibi bir kap içerisinde biriktirin. Atıklar bir süre sonra çürümeye başlayacaktır. Çürüme döneminin ilk zamanlarında koku oluşabilir. Ancak doğru havalandırma ve nemlendirme sağlarsa bu süreç çok kısalmaz. Apartman dairesinde oturanlar sistemlerini balkona koyarak kokunun yayılmasının önüne geçebilir. Müstakil ve bahçeli bir evde ikamet ediyorsak bahçemizin küçük bir köşesinde kompostlama yapılabilir. Balkon koşullarında malzemenin hava alabileceği ancak sineklenmenin de önüne geçebilecek tül örtülerle konteynırın ağzı kapatılabilir.

KOMPOST NEDİR?

Organik materyallerin havalandırılmış koşullarda mikroorganizmalar vasıtasıyla olgunlaştırılarak içindeki bitki besin maddelerinin yararlı forma dönüştüğü materyalin toprağımsı bir yapı kazandığı işlemdir. Ortam şartları mikroorganizmalar için ne kadar uygun olursa kompostlama işlemi o kadar hızlı gerçekleşir. Elde edilen son ürün olan toprağımsı malzemeye kompost denir. Kompostlama işlemi sadece evsel organik atıklar için değil tüm organik atıklar (bitkisel ve hayvansal tüm organik artık ve atıklar) için uygulanmaktadır.

Kompostlama yaparken havalanabilir bir kutu kullanılmalı veya zaman zaman karıştırılarak havalandırılmalı. Ortam kuru kalmamalı, malzemeler mümkün olduğunca küçük parçalar halinde katılmalıdır. Atıkların üzerine bir miktar toprak katılırsa organik gübreye dönüşümü daha hızlı olur. Şartlar sağlanırsa kompostlama hızlı bir şekilde gerçekleşir. Atıklar bir süre sonra kahverengi ne dönüşmeye başlayınca kokusu da toprak gibi kokmaya başlar. Bu, atıklarımızın gübreye dönüştüğünün iyi bir göstergesidir. Mutfağımızda işe yaramaz olarak gördüğümüz organik atıklar artık çiçeklerimiz için iyi bir organik gübre haline almıştır. Elinizde güvenle kullanabileceğiniz yüzde yüz kendi üretiminiz olan organik gübreyi

çiçeklerinize kullanabilirsiniz. Eğer severseniz ticarete dönüştürmeniz de hiçbir engel yok.

HANGİ ATIKLAR DEĞERLENDİRİLEBİLİR?

Evsel organik atıklar denilince ilk akla gelen mutfak atıkları olsa da kahverengi atık dediğimiz tüm kağıt ve karton malzemeler de organik kompostlanabilir malzemelerdir.

○ Tüm meyve ve sebze artıklar

○ Kağıt, karton kutu, ambalajlar

○ Çiçek artıkları

○ Yumurta kabukları

HALK ELİNDE MANDA ISLAHI PROJESİ TOPLANTISI YAPILDI

Bakanlığımız koordinatörlüğünde yürütülen “Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi” kapsamında; İlimizde yürütülmekte olan “Anadolu Mandasının Halk Elinde Islahı” projesi için 2019 yılı proje yürütme kurulu toplantısı Düzce ve Kocaeli İl Müdürlükleri ve proje paydaşlarının katılımı ile Müdürlüğümüz toplantı salonunda yapıldı.

Toplantıya Düzce İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet ÇİÇEK, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden Proje Koordinatörleri, Proje Liderleri, Kocaeli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü temsilcileri, Düzce ve Kocaeli İli Manda Yetiştiricileri Birlik Başkanları ve proje sorumluları katıldı.

İl Müdürü V. Necdet ÇİÇEK “Proje kapsamında mandaların verim özelliklerinin artırılması, damızlıkçı işletmelerin kurulması ve manda ıslahı organizasyonunun sağlanması gibi çalışmalar yürütülmektedir. Proje faaliyetleri ile elde edilen veriler Manda Yıldızı isimli sisteme kayıt edilmektedir.” Dedi.

İlimizde 2011 yılında sözleşmesi imzalanan ve 2012 yılından itibaren faaliyetlerine başlanan “Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Ülkesel Projesi” yürütülmektedir. Düzce ilinde 3.533 adet manda bulunmaktadır. Bakanlığımız tarafından yürütülmekte ve desteklenmekte olan proje kapsamında 2018 yılı için 91 yetiştiricinin 1.86 anaç mandası, 16 manda boğası ve 335 malak için toplam 1.003.700 TL proje katkı bedeli ödemesi gerçekleşmiştir. Proje başlangıcından itibaren verilen destek tutarı 6,5 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bakanlığımız 2018 yılı için Halk Elinde Manda Islahı Projesi kapsamında anaç manda başına 850 TL, manda boğası başına 850 TL ve malak başına 200 TL destek verilmiştir. 2019 yılı için proje çıktıları göz önüne alınarak yapılan teknik değerlendirmelerin ardından sona erdi.

DÜZCE'DE ÇELTİK HASADI

İlimizde Merkez İlçe Konuralp Bölgesi ile Çilimli İlçesi Esenli Köyünde çeltik ekilişi yapılmakta olup, çeşit olarak başta Osmancık 97 olmak üzere Gala ve Yatkın çeşitlerinin ekilişleri yapılmaktadır. Bu hasat döneminde de İl Müdürlüğümüzde görevli teknik personelce biçerdöver arazi kontrolleri yapılarak ekimden hasada emek verilen ürünlerde, hasatta dane kaybının en az olması için biçerdöverler ve operatörler titizlikle kontrol edilmektedir. Düzce'de İl genelinde yaklaşık 2 bin 250 dekar alanda üretimi yapılan çeltikten, üreticilerin yaklaşık bin 600 ton civarında ürün alacaklarını tahmin edilmektedir.

Düzce İl Tarım ve Orman Müdürü V. Necdet ÇİÇEK yaptığı açıklamada "çiftçilerin girdi maliyetlerini azaltmak amacıyla İl Özel İdaresi destekli çeltik tohum dağıtımı yaptıklarını belirterek, Düzce'de yetişen çeltiğin kendine has tad ve kaliteye sahip olması nedeniyle Konuralp Pirinci markasıyla Coğrafi İşaret alındığını" ifade etti.

YEM BİTKİLERİ ÜRETİMİ

Makale

Ülkemizde toplam tarım alanı 23,2 milyon ha. alan iken, kaba yem kaynağı olarak değerlendirilen çayır mera alanı 14,6 milyon hektardır. Ekilen 15,4 milyon ha tarla alanı içerisinde yem bitkileri ekiliş alanı ise yaklaşık 2,2 milyon hektardır. Yaklaşık 20 milyon hektar toplam işlenen tarım arazisi içerisindeki yem bitkileri ekiliş oranı yaklaşık %10'dur.

Kaba yem kaynaklarımız çayır meralar, yem bitkileri, sap/saman, bahçe ve orman içi otlaklar ve alternatif (nadas, anız, atıklar) kaynaklardan oluşmaktadır.

Yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması, yem girdi maliyetlerinin düşürülmesi, kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi, silaj üretiminin artırılarak yeşil yem zincirinin oluşturulması, üreticilerimizin tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden vazgeçmemeleri, küçük üreticilerin korunması, üreticilerin yaşanacak olası kuraklıklarda sıkıntı çekmemeleri, çiftçilerimizin daha ucuz ve kaliteli kaba yem elde edebilmeleri ve artabilecek kaba yem fiyatlarının önüne geçmek amacı ile “yem bitkileri ekilişlerine” Bakanlığımızca destek verilmektedir. Ülkemizde 2000 yılında yem bitkilerinin desteklenmesine başlanması ile yem bitkileri ekim alanları ciddi oranda artmış olsa da henüz istenilen seviyelerde değildir.

2019 yılı «Bitkisel Üretimi Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ» kapsamında toplam 30 adet tek yıllık ve çok yıllık yem bitkisine Bakanlığımızca destek verilmektedir. Desteklemeler sayesinde yem bitkileri ekiliş alanı artmıştır.

Ancak artan hayvan sayımız ve hayvan türlerinde yerli ırklardan kültür ırklarına doğru bir geçişin olması kaliteli kaba yem ihtiyacımızın da her yıl artmasına neden olmaktadır.

2018 yılı itibari ile ülkemiz genelinde ekimi yapılan yaklaşık 2,2 milyon hektar yem bitkisinin 995 bin ha.'lık bölümü desteklenmiştir. İlimizde bu rakam 1.900 ha.'dır. Düzce'de silajlık mısır başta olmak üzere, yonca, fiğ, yem bezelyesi, İtalyan çimi, tritikale, yem şalgamı üretimi yapılan yem bitkileridir.

Batı Karadeniz Bölgesinde bulunan ilimizin ikliminin uygun olmasından dolayı, ekim kasım aylarında kışlık olarak tek yıllık baklagil yem bitkileri ekilip, bunların nisan mayıs aylarında yeşil ot olarak hasadı yapılabilir. Kaldırılan ürünün ardından da ana ürün ekilerek yılda iki ürün alınabilmektedir. Böylece hem eylül-mayıs arasında ki boş dönem değerlendirilmiş olmakta hem de yem bitkileri üretimi artırılmaktadır. Ancak bu dönemde hayvanların nadas arazilerde otlatılması, bazı bölgelerimizde arazi üzerinde kış boyunca su bulunması gibi farklı nedenlerden dolayı ilimizin tamamında uygulanamamaktadır.

Hayvancılıktaki kaliteli kaba yem açığının kapatılabilmesi için; silaj yapımının yaygınlaştırılması ve her yıl artan ihtiyaca oranla ekiliş alanlarının arttırılarak yem bitkileri üretiminin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Yem bitkileri desteklemeleri sayesinde mevcut açığın kapatılabilmesi planlanmaktadır.

Yem bitkileri münavebeye girdiğinde kendisinden sonra gelen kültür bitkisinin verimine doğrudan etki etmektedir. Dengeli ve ekonomik bir hayvan besleme yapabilmek için yem bitkileri tarımının gelişmesi zorunludur.

Yem bitkileri üretimi artırıldığı takdirde; meraların aşırı tahribatı engellenecek, nadas alanları azalacak, münavebeye giren yem bitkisi toprağın yapısını koruyarak verimliliğini artıracak ve ülkemizde büyük boyutlara ulaşmış olan erozyon sorunu azalacaktır. Unutmayalım! Yemi ucuz temin edemediğimiz hayvancılık, kârlı bir hayvancılık değildir.

Harun AYDIN
Ziraat Mühendisi

SUNİ TOHUMLAMA VE DÖL VERİMLİLİĞİNİN ÖNEMİ

Makale

Tanım

Suni tohumlama; uygun tohumlama zamanında, dişi hayvanın genital kanalına spermaların hijyenik koşullarda veusulüne uygun şekilde nakledilmesidir. Bu uygulama tüm dünyada özellikle süt sığırları çiftliklerinde rutin bir işlem olarak uygulanmaktadır.

Suni Tohum Uygulama Yetkisi

Suni tohumlama uygulamaları ülkemizde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen eğitimlerde başarılı olan nitelikli veteriner hekim ve bunların sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılmaktadır.

Suni Tohumlamanın Doğal Tohumlamaya Göre Avantajları

Suni tohum sürünün genetik, fiziksel özelliklerini iyileştirir. Sığır nüfusunun genetik ve dış özelliklerinin geliştirilmesi amacıyla kalitesi kanıtlanmış uygun boğaların seçimini sağlar. Yetenekli hayvan sahipleri kaliteli boğaları gözle seçebilir ancak bunların taşıdıkları özellikleri bakımında nasıl döllere vereceğini bilemezler.

Suni tohum her yerden temin edilebilir. Özel yöntemlerle dondurulmuş sperma dünyanın her tarafına taşınabilir böylece yerli veya ithal en kaliteli boğalara ait spermalara rahatlıkla ulaşma imkanı bulunmaktadır. Doğal aşım ile bir boğadan elde edilecek yavrudan çok daha fazlası suni tohumlama yöntemiyle elde edilebilir.

Yüksek verimli ve ekonomik açıdan önemli özellikleri aktarabilen hayvanların kullanılma imkanı sağlar.

Suni tohumun alındığı boğaların; boğaların annelerinin, anneannelerinin, kızlarının süt verimleri, sütün yağ ve protein oranları ve daha birçok ekonomik olarak önemli verim bilgileri resmi yetkili makamlar tarafından korunan sistemlerde kayıt altına alınır ve damızlık belgeleriyle yayınlanır.

Suni tohumlamada spermanın alındığı boğalar uluslararası sağlık ve teknik standartlara sahip laboratuvarlarda, suni tohumlamada kullanılacak spermaların gerekli analizleri yaptıktan sonra kullanılmakta ayrıca boğanın üzerinde uygulanan kontroller sayesinde hastalıkların ortaya çıkma ve yayılma ihtimali önlenir.

Suni tohum çok daha ucuz ve kalitelidir. Ayrıca doğal tohumlama boğalarının bakım, besleme, hastalıklardan korunma, tedavi, kısırılık, verimsizlikten kaynaklanan maliyetleri de düşünüldüğünde suni tohumun ne kadar ucuz, güvenli olduğu anlaşılmaktadır.

Suni tohumları üretecek kişiler, ithalatçılar, boğa adayının seçimi, sağlık durumu, toplama, inceleme, depolama, kalite ve güvenlik doğrulama, piyasaya satış, taşınma, uygulama ve doğan yavru ile birlikte tüm aşamaları Tarım ve Orman Bakanlığımızın kontrolü altındadır.

Suni tohum hayvan sahibine boğa seçme özgürlüğü sağlar.

Suni tohumlama sayesinde çok kaliteli bir boğadan toplanan spermalar yıllarca saklanabilir.

Bir suni tohumlama boğasından tabii tohumlama boğasına göre çok daha fazla yavru elde edilir.

Verimlilik

Bir işletmede verimlilik en başta her yıl bir buzağı almaktan geçer. İşletmenin karlılığını artırmak için maliyetlerin düşürülmesi ve alınan ürünlerin (et, süt, yavru) artırılması gerekmektedir. İşletmede maliyetlerin düşürülmesi (yem maliyetleri) çalışmalarının yanında daha büyük önem arz eden ve daha ulaşılabilir bir hedef olan ıslah, döl verimliliği çalışmalarına ağırlık verilmesi gerekmektedir. Döl veren anaların servis periyodu (90 gün) sonunda tekrar gebe kalarak yeni fertil döllere vermesi ve bu siklusun ananın damızlıkta kaldığı süre boyunca devam etmesidir.

Döl Verimi Ölçütleri

Sığırlarda döl verim düzeyini gösteren ölçütler şunlardır.

a. İlkine damızlıkta kullanma yaşı : Düvenin tohumlama çağına geldiği yaşıdır. Irk ve gelişime bağlı olarak değişmekle birlikte 13-16 ay idealdir.

Erken yaşta damızlıkta kullanmanın şu yararları vardır.

- Düve yetiştirme maliyeti düşer.
- Ömür boyu süt ve döl verimi yüksek olur.
- Generasyonlar arası sürenin kısalmasıyla seleksiyonda sağlanacak genetik ilerleme artar.

- b.** İlk buzağılama yaşı : İneklerin ilk defa buzağıladığı yaş olup, hayvanın gelişimine ve ırkına bağlı olarak değişkenlik göstermekle birlikte ortalama 24 ay olması gerekir.
- c.** Buzağılama aralığı : İki doğum arasındaki süre olup, süt sığırcılığında bu sürenin 12 ay olması istenirken, buna ulaşmak oldukça zordur.
- d.** Servis periyodu : İneğin buzağılamasından itibaren yeniden gebe kalıncaya kadar geçen süredir. Yılda bir yavru elde edebilmek için bu sürenin de 90 gün olması gerekmektedir.
- e.** Buzağılamadan sonraki ilk kızgınlık : Sağlıklı bir inek buzağılamadan sonraki 40 gün içinde kızgınlık gösterirler. 60 güne kadar kızgınlık görülmemesi bir sorunun varlığına işaret eder.
- f.** Buzağılamadan sonraki ilk tohumlama : Buzağılamadan sonra ineğin dinlenmesi ve üreme organlarının yenilenmesi için geçen süre 60 gündür ve bu tarihlerde yapılan tohumlamada döl tutma oranı daha yüksektir.
- g.** İki kızgınlık arası süre : Sığırlar mevsime bağlı olmayan düzenli ve çoklu kızgınlık gösteren hayvanlardır. Sığırlarda iki kızgınlık arası süre ortalama 21 gündür. Eğer bir inek gebe kalmazsa 21 gün sonra tekrar kızgınlık gösterir. Bu sürenin kısa veya uzun olması bir sağlık sorununu gösterir.
- h.** Gebe kalma oranı : Bir sürüde ilk tohumlamada gebe kalanların oranını veren ve işletmenin döl verimliliğini gösteren önemli bir ölçüdür. Bu oranın %60-70 olması iyi bir üreme gücünün işaretidir.
- ı.** Gebelik başına tohumlama sayısı : Her bir gebelik için gerekli olan ortalama tohumlama sayısı olup, ideali 1 olmakla birlikte 2'ye kadar normal kabul edilir.
- j.** Buzağılama oranı : Bir sürüdeki toplam inek sayısına göre o yıl doğan buzağı oranını ifade eder. %90 iyi, %80 orta ve aşağısı kötü kabul edilir.
- k.** Üreme etkinliği : Üreme etkinliği bir ineğin gebe kalıp canlı bir buzağı doğurabilme yeteneğidir. Bu oranın %75-85 olması uygun kabul edilir.

$$\text{Üreme etkinliği} = 12 \times \frac{\text{İneğin doğurduğu canlı buzağı sayısı}}{[\text{ineğin yaşı (ay)} - \text{İlk tohumlama yaşı (ay)}] + 3} \times 100$$

Yetiştiricilik açısından süt sığırlarının en erken 5. laktasyondan sonra işletmeden çıkarılacak şekilde yetiştirilmesi gereklidir. Başarılı bir süt sığırı yetiştiricisi süt ve döl veriminden memnun olduğu ineklerden en az 4-5 buzağı alması gerekir ve mecbur kalmadıkça 6-7 laktasyondan önce sürüden çıkarmamalıdır.

Doğum-yeniden gebe kalma aralığının uzaması veya sonuçta gebeliğin sağlanamaması sonucunda

- Buzağı kaybına,
- Arzu edilen verim alınamadığı halde beslemeye devam edilmesi sonucu yem giderinin toplam giderler içerisindeki payının artmasına,
- Sürüye yeni katılacak düve sayısında azalma veya gecikmeye,
- İneğin sürüden çıkarılarak kasaplık olarak değerlendirilmesine neden olmaktadır.

YETİŞTİRİCİYE BAĞLI DÖL VERİMLİLİĞİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR

Bakım ve besleme hataları

1. Yaş ve verim özelliklerine uygun dengeli ve ekonomik bir rasyonla beslenmeme
2. Barınaklarda farklı yaşta hayvanlar için yeterli yaşam alanlarının olmaması
3. Aydınlatma, havalandırma ve gübre yönetiminin uygun olmaması

Kızgınlığın tespit edilememesi

1. Kızgınlığın tespit edilememesi döl verimliliğini olumsuz şekilde etkileyen en önemli sebeplerdendir. Kızgınlığın zamanında saptanamaması yüzünden sürüdeki döl verimi kayıpları % 40'a kadar çıkabilir.
2. Kızgınlığın belirlenmesinde kullanılan en pratik yöntem ineklerin doğrudan gözlenmesidir
3. Günde 3 kez ve 20-30 dakika süreyle yapılan gözlemler ile kızgınlık tespitinde başarılı sonuçlar alınabilir.
4. Özellikle büyük hayvancılık işletmelerinde hayvan başına düşen bakıcı sayısının az olması hayvanın yeterince gözlenememesine yol açmaktadır.
5. Deneyimli kişiler kızgınlığın % 73'ünü doğru olarak belirleyebilirken, deneyimsiz hayvan bakıcılarında bu oran % 50'ye kadar düşebilmektedir.

Yanlış kızgınlık tespiti nedeniyle ineklerin % 10-22'si geç dönemde hatta gebe iken tohumlanmaktadır

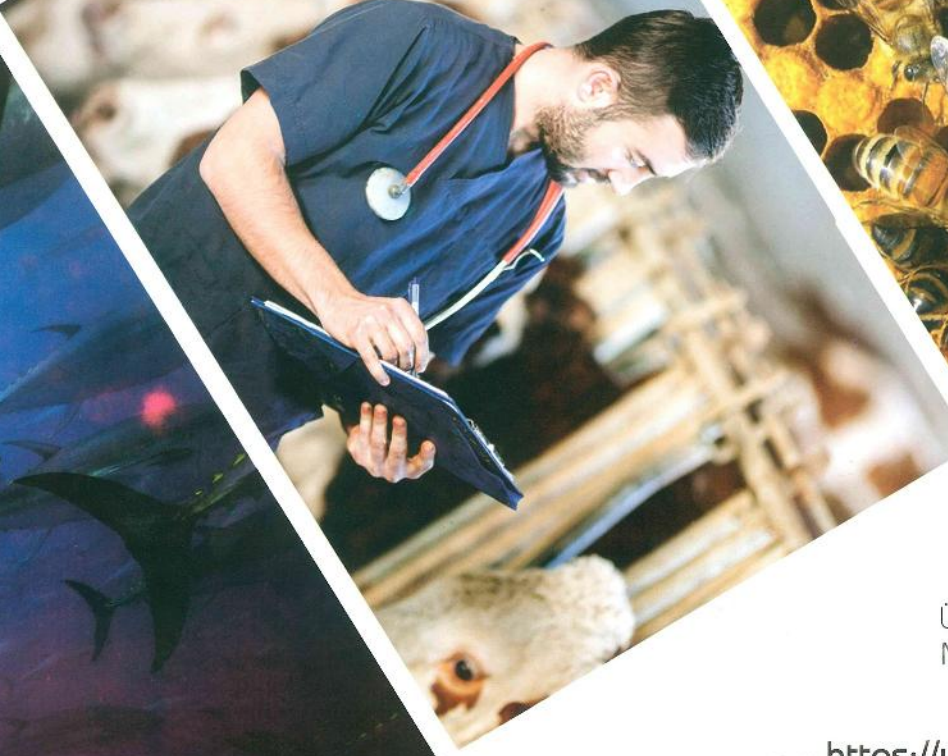
Kırsal, uzmanlarıyla buluşuyor

KIRSAL KALKINMADA UZMAN ELLER

projesi

KUZEL

Detaıılı bilgi için

Amasıya, Düzcce, İzmir ve Mardin
II Tarım ve Orman Müdürlüklerine
müracaat ediniz.

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı
No: 161, 06800 Çankaya / ANKARA

Ön başvurular için

<https://uzmaneller.tarimorman.gov.tr>